

Meer over Wakkerendijk 44 en Weitjens

Door ROM van der SCHAAF

In 2001 publiceerde ik over de geschiedenis van het pand Wakkerendijk 44 en de bewoners. Belangrijke bewoners in de begintijd waren dokter Jan Weitjens en zijn gezin. Via een kleinzoon van het echtpaar Weitjens was het HKE-blad helemaal in Nieuw Zeeland terecht gekomen¹. Daardoor ontvingen we jaren later van de daar wonende kleinzoon John Brandts-Giesen een leuke aanvulling op de historie.

Samenvatting van de publicaties in 2001 over Wakkerendijk 44 en Weitjens

Het huis is in de eerste opzet gebouwd in 1890, als pand van één verdieping voor de ongehuwde Marritje Makker. Ongeveer 10 jaar later trouwt zij en verkoopt het huis aan haar broer Isak Makker, die woont in de schuin achter het

De pas begonnen huisarts Jan Weitjens en zijn vrouw Maria Mommers in de zomer van 1894 in een rijtuig voor hun tijdelijke praktijkwoning in Eemnes (thans Wakkerendijk 166), gereed om een patiënt te bezoeken. Hun oudste dochter Jo schreef later achter op deze foto: "Pa op visite met mijn moeder - pas getrouwd 1894". Volgens nu ontvangen notities van de jongste dochter Katy waren paard en rijtuig een huwelijkscadeau van de vader van Maria.

pand gelegen boerderij Wakkerendijk 42. Vervolgens wordt het huis verhuurd. In 1894 sluit Isak Makker een huurcontract met dokter J.T.A. Weitjens. Voor de aanloop van zijn artspraktijk had hij al een deel van Wakkerendijk 166 gehuurd. Het pas getrouwde echtpaar Weitjens-Mommers is zo enthousiast over de locatie Wakkerendijk 44, dat zij nog geen week na het eerste contract met Isak Makker een aanvullend contract sluiten voor huur met recht van ingrijpende verbouwing. Zij geven het huis de naam MACHRISJO. Waarschijnlijk is dat een combinatie van de afgekorte voornamen van echtgenote Maria Mommers en haar ouders Christiaan Mommers en Johanna Verschuren. Zij wonen er van 1895 tot 1899 en krijgen in die tijd drie kinderen. In 1899 verlaten zij Eemnes en gaan naar Nijmegen; vooral omdat de praktijk in Eemnes te weinig perspectief biedt. Op verzoek van echtgenote Maria² stopt Jan Weitjens reeds in 1901 als verloskundige en gynaecoloog in Nijmegen. Zij vertrekken naar Poeldijk, waar Weitjens een zeer gezien huisarts wordt tot zijn pensioen in 1930.

Hier poseren trots Maria Mommers en Jan Weitjens op het balkon van het sterk vernieuwde huis Eemnes-Buiten nr 89 "aan den Ryksstraatweg" te Eemnes (sedert ca 1930 Wakkerendijk 44), met tussen hen in een baby (dat moet de oudste dochter Jo zijn). Foto waarschijnlijk genomen in 1897. Zij hebben als huurders laten bouwen: de eerste verdieping, de uitbouw rechts (waarop het balkon) en de schuur achter, die rechts nog is te zien. De uitbouw rechts werd later "de serre" genoemd. Die is ± 1968 afgebroken door de toenmalige eigenaar Piet Makker, omdat het hout was vergaan en het balkon lekte. Foto uit archief bij huidige eigenaar Ton Makker.

Vervolg van de jongste dochter

De jongste dochter van Weitjens is de in Poeldijk geboren Catharina Alphonsina Josepha Maria (1909-1993). Haar roepnaam was eerst Cato of Tootje. Later in Nederland noemt zij zich Katy³ en in Nieuw Zeeland Catherine. Na de kostschool woont zij een jaar bij haar ouders en is assistente in de praktijk van haar vader in Poeldijk⁴. Als jongste dochter van een groot gezin heeft zij een goede band met haar vader. Van hem hoort zij veel verhalen over de jonge jaren van haar ouders. Later werkt zij als wijkverpleegster in Amsterdam en trouwt ver-

volgens met ir. H.J.Giesen (1917-1992). Enkele jaren later (in 1952) emigreert het echtpaar naar Nieuw Zeeland. Hun zoon John, die in 1950 in Nederland is geboren, leert naast het Engels ook wat Nederlands, doordat oma Weitjens jaren lang de kindertijdschriften Okki en Taptoe zendt. Door een voorstel van zijn moeder wordt zijn achternaam in 1966 veranderd in Brandts-Giesen⁵. De ontvangst van het HKE-blad van juni 2001 stimuleert hem om zich te verdiepen in de herinneringen, die zijn reeds overleden moeder Katy heeft opgeschreven. Dankzij haar notities is veel historie van de familie bewaard gebleven. Ook heeft zij gezorgd, dat dierbare voorwerpen uit Nederland in Nieuw Zeeland worden bewaard⁶.

Nieuwe feiten over Weitjens in Eemnes

Hier volgen enkele voor Eemnes interessante notities van wijlen Katy Giesen-Weitjens. Ze zijn geselecteerd uit corrigerende en aanvullende opmerkingen, die haar zoon John zond aan HKE, nav de HKE-publicatie over dokter Wei-

Recent heeft de huidige eigenaar en bewoner Ton Makker het huis verbouwd. Daarbij heeft hij de 40 jaar geleden gestloopte serre aan de noordkant weer laten toevoegen, zoveel mogelijk volgens het uiterlijk van 1895. Ook kreeg het huis aan de zijkanten dakkapellen. De naam MA-CHRISJO staat nog boven de voordeur. Wel zijn de bomen inmiddels 110 jaar ouder geworden.

De achtergrond van deze mysterieuze naam op de gevel is nu behoorlijk opgehelderd.

tjens en zijn gezin. Het verhaal klinkt bijna als een sprookje. Voor Eemnes geeft het extra betekenis aan de foto van echtpaar Weitjens in het rijtuig voor Wakkerendijk 166 en verklaart het de grote verbouwing van Wakkerendijk 44.

In 1894 wilde Dr. Weitjens, als te Gent gepromoveerde arts, een rijke vrouw trouwen. Hij vroeg een pater Dominicaan om advies en enige begeleiding. De pater bracht hem in contact met Maria Johanna Mommers; de eigen zuster van de pater en dochter⁷ van de eigenaar van bloeiende wollenstoffenfabrieken in Tilburg (sedert 1986 Textielmuseum). Vader Christiaan Mommers (1836-1900) was een selfmade man, die ook aanzienlijke belangen had in drie fabrieken bij Lisieux in Normandië.

De jonge doctor ontmoette de toekomstige bruid en korte tijd later werd een verloving voorgesteld. Hij verkocht zijn paard, om een verlovingsring⁸ te kunnen kopen. Als tegenprestatie schonk schoonvader Mommers hem bij het huwelijk een nieuw paard, een rijtuig, meubilair en de kosten van verbouwing van hun dokterswoning Wakkerendijk 44. Bovendien kreeg hij een bruidsschat van 175.000 gulden (waarde in 2005 ongeveer 2 miljoen euro). Helaas werd het gedeelte in Russische aandelen later waardeloos.

Wakkerendijk 44 nu

Tijdens de vorige publicatie in 2001 waren de verbouwingen nog in volle gang. In 1997 was een verbouwing begonnen, zodat moeder Sjaan Makker – Peek (1927-1999) in het benedenhuis kon wonen, terwijl haar zoon Ton met echtgenote Esther Groenesteyn en hun kinderen de eerste verdieping en zolder zouden bewonen. Toen Sjaan in 1999 overleed, moesten de plannen worden veranderd en is de verbouwing onderbroken. Om het grote pand economisch te gebruiken, besloten zij de benedenverdieping te gaan verhuren. Al sedert begin 2003 huurt het evenementenbureau Productions Frank Halters (huisnummer 44A) op de

begane grond het voorste deel. In het achterste deel op de begane grond woont Ton's jongere broer Pierre. Het gezin van Ton en Esther (intussen 4 kinderen) bewoont de eerste verdieping en de zolder. Zij hebben daar een prachtig uitzicht op de wijde omgeving tot Bunschoten en Laren en over de Wakkerendijk.

Huidige bewoners

Echtpaar Ton Makker (geb 1959) en Esther Makker-Groenesteyn (geb 1966), met hun kinderen Lucas (geb 1997), Isaïc (geb 2001), David (geb 2002) en Eva (geb 2004).

Pierre Makker (geb 1960).

Referenties

HKE 2001 blz 76-93: Het huis Wakkerendijk 44 en de bewoners, door Rom van der Schaaf.

HKE 2001 blz 95-106: Dokter Weitjens begon als arts in Eemnes, door Rom van der Schaaf.

HKE-2001 blz 157: Reacties ivm Wakkerendijk 44 en personen, door Rom van der Schaaf.

Brief dd 22-07-2004 van John Brandts-Giesen te Rangiora, New Zealand, met 3 blz bijlage in Engels, gebaseerd op notities⁹ van Katy Giesen-Weitjens, de jongste dochter van echtpaar Weitjens.

E-mails dd 21 en 23-12-2006 van J.Brandts-Giesen met nog enkele aanvullingen en correcties.

Noten

1. De arts Geert Weitjens te Dinxperlo zond het HKE-blad naar zijn neef in Nieuw Zeeland.
2. De bezitterige Maria Mommers kreeg problemen met de situatie van haar echtgenoot, die als werkend gynaecoloog werd aanbeden door veel elegante patiënten.
3. De verandering van roepnaam Catootje naar Katy, toen ze in Amsterdam ging werken, is eerst afgestemd met haar peettante en -oom.
4. Na het jaar als assistente van haar vader, woont en werkt Cato in het Westeinde Ziekenhuis in Den Haag. Zij volgt er opleidingen tot verpleegster en vroedvrouw.
5. Ter ere van de moeder van Jan Weitjens (= Johanna Maria Christina Brandts) waarvoor Katy bijzondere achting had, is de naam Giesen veranderd in Brandts-Giesen. Zo leeft de in Gelderland bekende naam Brandts voort in Nieuw Zeeland.
6. Bijvoorbeeld staat de stoel uit de werkkamer van Jan Weitjens (zie foto HKE 2001 blz 101) nu in de eetkamer bij John Brandts-Giesen.
7. Toen zij vier jaar was overleed de moeder van Maria Mommers. Spoedig moest zij naar een kostschool, omdat haar stiefmoeder, Maria van Breda, niet op haar was gesteld.
8. De verlovingsring van Maria Mommers is nu bij de nazaten in Nieuw Zeeland.
9. De bijlage van de brief van 22-07-2004 geeft ook enkele fouten in HKE-publicatie 2001. De belangrijkste zijn:
p 101: Weitjens was niet oprichter van ziekenfonds in Poeldijk, maar voerde belangrijke veranderingen in.
p 104: Christina had een hersenbeschadiging door een ernstige val toen zij 3 jaar was.